

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและปัญหาของการวิจัย

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นสิ่งที่สถานศึกษาต้องดำเนินการให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มาตรา 6 ได้ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมาตรา 48 ได้ระบุไว้ว่า ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก เพื่อเป็นสิ่งประกันว่าการจัดการศึกษาของโรงเรียนจะส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพตามที่กล่าวไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คือ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลก นอกจากนี้ยังสามารถดำรงชีวิตในฐานะพลเมืองดีของสังคมได้ โดยกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจะต้องมีการดำเนินไปอย่างสอดคล้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งการจัดการระบบการทำงานให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับได้ของสังคม โดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้เรียน ผู้ปกครอง ประชาชนในชุมชน และหน่วยงานระดับสูงกว่าสถานศึกษามีความพึงพอใจและผลการปฏิบัติงานดังกล่าวสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาในแต่ละระดับ เช่น มาตรฐานการศึกษาระดับประเทศ และมาตรฐานตามหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย เรื่องระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและปฐมวัย (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2546, หน้า 1)

การประกันคุณภาพภายในเป็นกระบวนการบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ในการพัฒนาคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องการ ซึ่งเป็นสิ่งที่ใช้ในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จโดยจะต้องมีกระบวนการวางแผน ทำตามแผน ตรวจสอบประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงอยู่เสมอ เพื่อให้การทำงานได้ผลและมีคุณภาพดี ผู้บริหาร และครูในสถานศึกษามีการร่วมกันกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนว่าต้องการพัฒนานักเรียนนักศึกษาให้มีคุณสมบัติอย่างไรและถ้าจะให้มีความสมบัติดังกล่าวก็ต้องร่วมกันคิด ร่วมวางแผน (Plan) ร่วมกันทำ (Do) ร่วมตรวจสอบ (Check) และร่วมปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง (Action) เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง และเพื่อพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้ดีขึ้นอยู่ตลอดเวลา โดยการทำงานร่วมกันเป็นทีม (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2547, หน้า 70) จากบทบัญญัติของกฎหมายการศึกษาชาติ ทำให้สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องนำไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นการสร้างความมั่นใจแก่พ่อแม่และประชาชนว่าลูกหลานจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ และการจัดการการศึกษาต้องคำนึงถึงการพัฒนาหุปัญญา สิ่งแวดล้อมที่สะท้อนว่าผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนา จะสามารถเป็นผู้เรียนตลอดชีวิต เป็นนักวัฒนธรรม นักสังคม นักเศรษฐศาสตร์ และนักเทคโนโลยีอันจะทำให้เขาเหล่านั้นเป็นเป็นผลผลิตของการจัดการศึกษาที่สามารถสร้างสรรค์ สามารถปรับตัวรู้เท่าทัน และตอบสนองต่อสิ่งท้าทายในอนาคตได้อย่างถูกต้องเหมาะสม กระบวนทัศน์ใหม่ สถานศึกษาจึงเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีภาวะความรับผิดชอบ ผลักดันการพัฒนาการศึกษา ให้มีคุณภาพบนพื้นฐานความหลากหลาย และความแตกต่างปัจเจกบุคคล ตลอดจนการสร้างกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่อง ด้วยระบบประกันคุณภาพภายในเพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่สังคมต่อคุณภาพของผู้เรียน (กรมวิชาการ, 2544, หน้า 1) กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พุทธศักราช 2553 หมวด 1 บททั่วไป ข้อ 3 ว่าด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนามาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ต้องประกอบด้วย (1) การประเมินคุณภาพภายใน (2) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (3) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาข้อ 5 ว่าด้วย ให้สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ด้วยการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด และการมีส่วนร่วมของชุมชน หมวด 2 ข้อ 14 ว่าด้วย ให้สถานศึกษาขึ้นพื้นฐานจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยดำเนินการ ดังต่อไปนี้

กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดระบบบริหารและสารสนเทศ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพ

การศึกษา จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในให้สถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด และผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรก พ.ศ.2543-2548 เพื่อยืนยันสภาพจริงและสร้างความรู้ความเข้าใจแก่สถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน และจัดทำรายงานประเมินตนเอง เพื่อให้พร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง พ.ศ. 2549-2553 เพื่อรับรองมาตรฐานคุณภาพ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2549, หน้า 11)

ความสำเร็จของการประกันคุณภาพภายในอาจพิจารณาได้จากนักเรียนมีคุณภาพตามความคาดหวังของโรงเรียน ชุมชน และสังคม โดยมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย สติปัญญาจิตใจ สังคม สมบูรณ์ตามวัย มีคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ความสามารถและความสุข ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูมีพัฒนางานร่วมกันอย่างต่อเนื่องมีผลงานเป็นที่ยอมรับในความเป็นมืออาชีพ มีความสุขและความภูมิใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่ชุมชนสังคมให้ความสำคัญ เชื่อมั่นในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนและพร้อมที่จะให้การสนับสนุน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543, หน้า 12) และความสำเร็จของการประกันภายในอีกประการหนึ่งคือการได้รับการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) ผ่านการประเมินและได้รับการรองมาตรฐานจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน)

โรงเรียนบ้านตาก “ประชาวิทยาคาร” เป็นโรงเรียนประจำอำเภอบ้านตาก คุณครูส่วนใหญ่มาจากที่อื่น จึงมีการย้ายเข้าย้ายออกตลอดเวลา ครูที่รับผิดชอบหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงบ่อยไม่ต่อเนื่อง จะให้ครูที่ย้ายเข้ามาใหม่รับช่วงต่ออยู่เสมอ จึงเป็นเหตุผลว่าระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านตาก “ประชาวิทยาคาร” ไม่ต่อเนื่องไม่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ครูส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ในเรื่องงานประกันคุณภาพงานประกันคุณภาพการศึกษาจึงไม่เป็นปัจจุบัน ถ้ามีการประเมินแต่ละครั้งก็จะมาประชุมวางแผนการทำงานในแต่ละครั้งไป เพื่อให้ผ่านการประเมินในแต่ละครั้งไป

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนบ้านตาก “ประชาวิทยาคาร” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 38 ตามแนวดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของ

กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนและหาแนวทางในการสนับสนุนการดำเนินงาน
ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียน
บ้านตาก “ประชาวิทยาคาร” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38
2. เพื่อหาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนบ้านตาก
“ประชาวิทยาคาร” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

ขอบเขตของการวิจัย

**ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ
โรงเรียนบ้านตาก “ประชาวิทยาคาร” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38**

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาสภาพและปัญหา การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียน
บ้านตาก “ประชาวิทยาคาร” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ผู้วิจัยได้ใช้
กรอบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมี
ขอบเขตการศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวง
ศึกษาธิการ ใน 8 ด้าน ได้แก่ 1)การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำ
แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ
สถานศึกษา 5) การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) การจัดให้มีการประเมิน
คุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงาน
ประเมินคุณภาพภายใน 8)การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.2 ประชากร

ประชากร ในการวิจัยในครั้งนี้ศึกษาจากประชากรทั้งหมดของโรงเรียนบ้านตาก
“ประชาวิทยาคาร” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ประกอบด้วย ผู้บริหาร
สถานศึกษาจำนวน 1 คน ครูผู้สอนจำนวน 54 คน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องจำนวน 5 คนรวม 60 คน

1.3. ขอบเขตตัวแปร

1.3.1 สภาพดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.3.2 ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การหาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนบ้านตาก “ประชาวิทยาคาร” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

2.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการหาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนบ้านตาก “ประชาวิทยาคาร” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ผู้วิจัยได้ใช้กรอบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีขอบเขตการศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ

- 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
- 8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.2 ขอบเขตแหล่งข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการประกันคุณภาพภายใน และด้านการบริหารการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนบ้านตาก “ประชาวิทยาคาร” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 จำนวน 17 คน

2.3 ขอบเขตตัวแปร

แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนบ้านตาก “ประชาวิทยาคาร” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามระบบประกันคุณภาพภายในที่กำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมี 8 องค์ประกอบ

1.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ประชุมชี้แจงบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบถึงความสำคัญของการกำหนดมาตรฐานการศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานจัดทำมาตรฐานการศึกษา การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายใน และภายนอก มาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น จัดทำร่างเอกสารมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเสนอคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อขอความเห็นชอบทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและทบทวนมาตรฐานการศึกษาโดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม รวมถึงการประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาและแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

1.2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ประชุมปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา โดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีส่วนร่วม วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกของสถานศึกษา เพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (3-5 ปี) และแผนปฏิบัติการประจำปี จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตรวจสอบแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา เสนอแผนพัฒนาฯและแผนปฏิบัติการประจำปีต่อคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ

1.3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ หมายถึง การจัดโครงสร้างหรือระบบบริหารงานของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ประชุมชี้แจงให้ผู้เกี่ยวข้องทราบและเห็นความสำคัญของการจัดระบบบริหารและสารสนเทศอย่างชัดเจน กำหนดโครงสร้างการบริหารงานภายในสถานศึกษาที่ครอบคลุม ภารกิจของสถานศึกษา วางแผนการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศได้ครบถ้วนตามภารกิจของสถานศึกษา ได้แก่สารสนเทศพื้นฐานของสถานศึกษาสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียนสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการสารสนเทศเพื่อการรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา นำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการบริหารงาน นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ สร้างระบบการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบเป็นปัจจุบันและสามารถนำมาใช้ได้ทันที นำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษามาจัดทำเอกสารรายงานประจำปี

1.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การนำแผนพัฒนาการศึกษาไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ดำเนินงานตามปฏิทินการปฏิบัติงานในแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา กำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนในการปฏิบัติงานตาม

แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตาม
 แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีสิ่งอำนวยความสะดวกสนับสนุนในการปฏิบัติงาน
 อย่างเพียงพอ การกำกับ ติดตามดูแลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
 ให้มีประสิทธิภาพ รายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม
 ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ นำผลการประเมิน
 แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ไปใช้ปรับปรุงแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

1.5 การจัดทำให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการของ
 สถานศึกษาในการให้หน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ประชุมชี้แจงสร้าง
 ความเข้าใจให้บุคลากรเห็นความสำคัญของการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการ
 และกำหนดผู้รับผิดชอบการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน
 การวางแผน ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและ
 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา นำข้อมูลจากการติดตาม
 ตรวจสอบคุณภาพการศึกษามาใช้ปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

1.6 การจัดทำมีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
 หมายถึง การประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่
 กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนดการประเมินคุณภาพภายใน สร้างความตระหนักให้บุคลากร
 ภายในสถานศึกษาเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน
 การศึกษา การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง จัดทำรายงานการ
 ประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ให้หน่วยงานต้นสังกัด ผู้ที่เกี่ยวข้องและ
 สาธารณชนทราบ แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานด้านการประเมินคุณภาพภายในตาม
 มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างน้อย 3 คนที่ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่
 หน่วยงานต้นสังกัดขึ้นทะเบียนไว้อย่างน้อย 1 คน นำผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน
 การศึกษาของสถานศึกษาไปวางแผนพัฒนา

1.7 การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน หมายถึง การ
 ดำเนินงานการศึกษาในการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี แต่งตั้ง
 คณะกรรมการหรือคณะทำงานจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษาผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม
 บุคลากรทุกคนเห็นความสำคัญของการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
 รวบรวมข้อมูลถูกต้องและครบถ้วนเพื่อจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี เสนอรายงาน
 ประจำปีเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาให้ความเห็นชอบ เสนอรายงาน
 ประจำปีที่เป็นรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในเปิดเผยต่อสาธารณชน หน่วยงานต้นสังกัดและ

ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ สถานศึกษาติดตามและรับข้อมูลย้อนกลับ โดยสอบถามความคิดเห็นความพึงพอใจและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสียหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อเนื่อง

1.8 การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หมายถึง การวางแผน ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาได้จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่มุ่งการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง ประชุมชี้แจงสร้างจิตสำนึกการพัฒนาให้เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรทุกคน โดยให้ถือว่าการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในเป็นวัฒนธรรมการทำงานปกติของ สถานศึกษา วิเคราะห์ผลรายงานคุณภาพประจำปีทุกกิจกรรมที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา ส่งเสริม กิจกรรมที่ดำเนินการ ได้ผลดีอย่างต่อเนื่องรวมทั้งเผยแพร่ต่อผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนทราบ การ ส่งเสริมการนำเทคนิค วิธีการ เทคโนโลยีมาพัฒนากิจกรรมที่เป็นจุดอ่อน จุดแข็งและส่งเสริม สนับสนุนทุกกิจกรรมให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำผลการประเมินทั้งผลการ ประเมินคุณภาพภายในและผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาพิจารณาร่วมกันเพื่อนำมาพัฒนา ปรับปรุง คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้ โดยครูและบุคลากรทุกคนต้องเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้คือมีการพัฒนาตนเองใฝ่เรียนรู้มีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และแบ่งปันความรู้กันอยู่เสมอ เผยแพร่แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนทราบ

2. สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การปฏิบัติงานที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามระบบ ประกันคุณภาพภายใน ที่กำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ กำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา จัดระบบบริหารและสารสนเทศ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3. ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง ข้อขัดแย้ง หรือ อุปสรรคต่างๆที่เป็นเหตุทำให้ไม่สามารถดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามระบบประกันคุณภาพภายใน ที่กำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ กำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดระบบบริหารและสารสนเทศ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการ จัดการศึกษาของสถานศึกษา จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา จัดให้มีการประเมิน

คุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงาน
ประเมินคุณภาพภายใน จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

4. **แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา** หมายถึง ความ
คิดเห็น หรือข้อเสนอแนะ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามระบบ
ประกันคุณภาพภายใน ที่กำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ กำหนดมาตรฐานการศึกษาของ
สถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
ของสถานศึกษา จัดระบบบริหารและสารสนเทศ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ
สถานศึกษา จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายใน
ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพ
ภายใน จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยสอดคล้องกับสภาพปัญหาการ
ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 38

5. **ผู้บริหาร** หมายถึง ผู้อำนวยการ โรงเรียน รองผู้อำนวยการ โรงเรียนหรือผู้ที่ปฏิบัติ
หน้าที่รักษาการแทนในตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียน โรงเรียนบ้านตาก “ประชาวิทยาคาร” สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

6. **ครูผู้สอน** หมายถึง ข้าราชการครู พนักงานราชการ และครูอัตราจ้างที่ปฏิบัติหน้าที่ใน
โรงเรียนบ้านตาก “ประชาวิทยาคาร” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

7. **สถานศึกษา** หมายถึง โรงเรียนบ้านตาก “ประชาวิทยาคาร” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้ จะทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการ
ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนบ้านตาก “ประชาวิทยาคาร” สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำข้อค้นพบจากการวิจัยนี้ไปเป็น
แนวทางในการวางแผนพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มี
ประสิทธิภาพซึ่งส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาต่อไป